

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2220466
Steller: S. Yuksel
Datum commissie: 20 mei 2025
Datum raadsvergadering: 12 juni 2025

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: M. van der Ven
E-mail: s.yuksel@hoorn.nl

Onderwerp

Beleidsnotitie 'Ondersteuning Mantelzorgers 2025 - 2028'

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Beleidsnotitie 'Ondersteuning Mantelzorgers 2025 -2028'

De raad besluit

1. De beleidsnotitie 'Ondersteuning Mantelzorgers 2025 – 2028' vast te stellen

Samenvatting

Hoorn telt ruim 8.000 mantelzorgers (peiljaar GGD HN 2022). De te verwachten toename van het aantal ouderen in Hoorn met (gezondheids)problemen betekent dat ook de vraag naar zorg toeneemt, zowel verzekerde zorg als zorg waar de gemeente verantwoordelijk voor is. Een bijkomende uitdaging voor Hoorn is het tekort aan zorgprofessionals die deze ondersteuning en zorg voor onze ouderen moeten leveren en de toenemende druk op mantelzorgers. Dit raakt de balans tussen draagkracht en draaglast van de mantelzorger en laat daarmee de noodzaak zien voor nieuw beleid. Daarnaast heeft de gemeente Hoorn als grote werkgever en aanbestedende organisatie een voorbeeldfunctie.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De uitvoeringsperiode van het huidige mantelzorgbeleid is verlopen. Dit beleid is geëvalueerd. De opbrengsten van de evaluatie, de input van de raadscommissie, van onze maatschappelijke partners en de sociale cliëntenraad vormt de input voor de nieuwe notitie mantelzorgbeleid.

Belang

In Hoorn streven we ernaar dat iedereen de zorg ontvangt die hij nodig heeft, dat de kosten daarvan binnen de perken blijven voor het welzijn van inwoners (ook mantelzorgers). Dat mantelzorgers zich gesteund en gewaardeerd voelen in hun cruciale rol binnen de zorg voor hun naasten. Met deze beleidsnota werken we aan een samenhangend en toegankelijk ondersteuningsaanbod waarmee we de taken van de mantelzorger verlichten en zorgen dat mantelzorgers hun taken kunnen blijven uitvoeren zonder dat zij overbelasting ervaren of in een sociaal isolement komen.

Centrale vraag

Welke uitgangspunten of maatregelen wil de gemeenteraad vastleggen om de ondersteuning van mantelzorgers in Hoorn verder vorm te geven?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Met dit besluit wordt beoogd het voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken en daarnaast hun taken worden verlicht. Dat voorkomt grote druk op de zorg.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan Global Goals nummer 3: Gezondheidszorg voor iedereen. Volwaardige ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk.

4. Kaders

Nota lokaal gezondheidsbeleid 2024-2028

Het thema 'mantelzorg' komt terug in de nota lokaal gezondheidsbeleid 2024-2028:

- We richten ons op de mentale gezondheid van mantelzorgers.

Nota Beleidsvisie Bestrijding van Eenzaamheid in Hoorn

De oorspronkelijke beleidsvisie 'Bestrijding van Eenzaamheid in Hoorn' bevat interventies om overbelasting van onze mantelzorgers te signaleren en te voorkomen, waarbij de samenwerking en afstemming tussen de formele- en informele partners en inwoners van Hoorn essentieel is.

Nota Beleidsvisie 'Mantelzorgondersteuning

Met deze beleidsvisie werken we aan een samenhangend en toegankelijk ondersteuningsaanbod waarmee we de taken van de mantelzorger verlichten en zorgen dat mantelzorgers hun taken kunnen blijven uitvoeren zonder dat zij overbelasting ervaren of in een sociaal isolement komen.

Nota Beleidsvisie 'Hoorn; een Dementiebewuste stad'

Het thema 'mantelzorg' komt terug in de beleidsnota 'Hoorn; een Dementiebewuste stad'. Er is gedurende de uitvoeringsperiode aandacht voor mantelzorgers van mensen met dementie. Dit komt tot uiting tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten voor onze inwoners en trainingen aan bestuurders, professionals en vrijwilligers van instellingen, belangenorganisaties, winkelpersoneel en sportclubs.

Nota Inclusiebeleid

In het inclusiebeleid staat de focuspunt 'het creëren van saamhorigheid en het voorkomen van buitensluiting en het zorgen voor een toegankelijke samenleving'. Dit is van toepassing op het thema mantelzorg.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (2015)

In deze wet staat, opgenomen in de Artikelen 2.2.1 en 2.2.2: Het college treft maatregelen ter bevordering van mantelzorg- en vrijwilligerswerk en ter ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers. Dit is noodzakelijk om hen zoveel mogelijk in staat te stellen hun taken als mantelzorgers en vrijwilligers uit te voeren.

5. Argumenten

De uitvoeringsperiode van de beleidsvisie 'ondersteuning mantelzorgers' is eind 2022 geëindigd. De opbrengsten daarvan zijn geëvalueerd. Onderstaand een overzicht van de relevante conclusies en bouwstenen uit het evaluatierapport:

Conclusies

- Meer samenhang is nodig tussen visie, doelen, speerpunten, ambities en interventies, met prestatieafspraken als resultaat.
- Stem het aanbod van gesubsidieerde partners beter op elkaar af om overlap te voorkomen. Zorg ook voor meer toegankelijkheid voor mensen met een migratieachtergrond en overige specifieke doelgroepen.
- Er is een tekort aan geschikte vrijwilligers en maatjes. Meer inspanning is nodig voor werving en opleiding.

- Het project Welzijn op Recept bij 16 huisartsenpraktijken in Hoorn is succesvol en kent groeiende aanmeldingen.

Bouwstenen voor nieuw beleid

De onderstaande bouwstenen voor nieuwe beleid komen voort uit het evaluatierapport van de beleidsvisies dementie, eenzaamheid en mantelzorg en hebben raakvlakken met de herijkte beleidsnota's dementie, eenzaamheid en mantelzorg.

- Geef invulling aan de regierol, opdrachtgever en facilitator. Maak een keuze op welke wijze de gemeente Hoorn de regierol wil invullen. Bepaal op welke thema's partnerschap (samen ontwikkelen) gewenst is en op welke thema's de gemeente de nadruk wil leggen op doelmatigheid en prestaties (verantwoording). Door dit expliciet te maken, wordt voor partners duidelijk wat van hen verwacht wordt.
- Maak een plan per wijk met daarin een aanbod van initiatieven voor zorgzame gemeenschappen (fysiek en sociaal).
- Werk het beleid gebiedsgericht uit, met aandacht voor de mensen in deze gebieden. Ga langs bij de inwoners (zonder checklist) en luister naar de behoeftes en ideeën. Met het beleid bouw je dan op de stenen, mensen en voorzieningen die in dat gebied (nodig) zijn.

In de nieuwe concept beleidsnota staan opgaven en interventies beschreven zoals wijkgerichte aanpak, meer regie vanuit de gemeente, meer aandacht voor specifieke doelgroepen. Het gaat daarbij om jonge mantelzorgers, alleenstaande mantelzorgers, werkende mantelzorgers en mantelzorgers met een migratieachtergrond.

Financiën

De kosten van de beleidsinterventies komen voor 2025 op € 42.735 en voor 2026 op € 38.441. Deze bedragen komen ten laste van de GALA-SPUK middelen ten behoeve van mantelzorg. Deze middelen zijn niet structureel en dit betekent dat voor de langere periode geen financiering beschikbaar is.

Naast de bovengenoemde GALA-SPUK-middelen is er vanuit de gemeentebegroting tot en met 2025 structureel € 271.060 per jaar beschikbaar voor het mantelzorgcompliment. Uit de 2023-verantwoording van de uitvoerende instelling blijkt dat € 100.300 aan complimenten is besteed. Het resterende deel (€ 170.760) is besteed aan het organiseren van bijeenkomsten, projecten en trainingen voor mantelzorgers, professionals en vrijwilligers die zich inzetten voor onze mantelzorgers.

Voor de jaren na 2025 is er structureel € 171.060 per jaar beschikbaar. Dat is dus €100.000 minder dan in de jaren daarvoor. Het verschil is meegenomen in de ombuigingen.

Conform de wens van de gemeenteraad wordt een uitvoeringsplan opgesteld waarin meer duiding wordt gegeven van de interventies en de bedragen per jaar. Het uitvoeringsplan wordt in Q-3 ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad.

Hoewel het niet volledig zeker is dat het beschikbare budget toereikend genoeg is om de interventies na 2025 te financieren, ligt er in ieder geval een gedragen beleidsplan en uitvoeringsplan klaar voor het geval er subsidieaanvragen worden ingediend.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Bij de totstandkoming van de beleidsnotitie zijn gesprekken gevoerd met de maatschappelijke (subsidie) partners, de belangenorganisaties van de doelgroep en de sociale cliëntenraad. De resultaten van de gesprekken zijn verwerkt in de beleidsnota 'ondersteunen van mantelzorgers 2025 – 2028'.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het begrotingsresultaat. Er wordt maximaal gebruik gemaakt van de SPUK middelen die door het Rijk zijn verstrekt. Ook is er binnen de gemeentebegroting structureel

€ 271.060 gereserveerd voor mantelzorgwaardering. Hiervan is € 100.000 meegenomen in de ombuigingsopgaven van onze gemeente waardoor na 2025 jaarlijks een bedrag van € 171.060 beschikbaar is.

8. Communicatie

Na besluitvoering door de gemeenteraad wordt in samenwerking met communicatie bekendheid gegeven aan het nieuwe beleid.

9. Realisatie

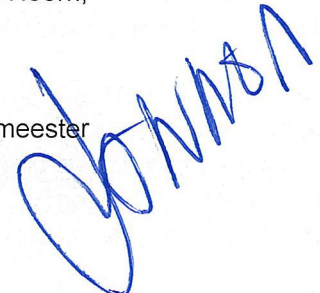
Na het besluit van de gemeenteraad wordt een uitvoeringsplan gemaakt. Daarin komt een overzicht van activiteiten die in een bepaalde jaar uitgevoerd worden. Daarbij worden formele- en informele partners betrokken.

22 APR. 2025

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester